

# Obsah

|                                                                                                                                                       |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ÚVOD .....                                                                                                                                            | 7  |
| 1 ORGANIZACE A ÚKOLY SOUSTAVY VĚDECKÝCH, TECHNICKÝCH<br>A EKONOMICKÝCH INFORMACÍ .....                                                                | 8  |
| 1.1 Informační instituce a činnost po roce 1945 .....                                                                                                 | 10 |
| 1.1.1 Úsilí o uznání technických knihoven a dokumentačních středisek (období 1945-1951) .....                                                         | 11 |
| 1.1.2 Úsilí o vybudování jednotné soustavy VTEI (období 1952-1959) .....                                                                              | 15 |
| 1.2 Výstavba československé soustavy VTEI po roce 1959 .....                                                                                          | 19 |
| 1.3 Rozvoj československé soustavy VTEI po roce 1969 .....                                                                                            | 28 |
| 1.4 Československá soustava vědeckých, technických a ekonomických informací .....                                                                     | 34 |
| 1.4.1 Institucionální základna československé soustavy VTEI .....                                                                                     | 36 |
| 1.4.1.1 Ústředí vědeckých, technických a ekonomických informací (ÚVTEI) ...                                                                           | 39 |
| 1.4.1.2 Slovenská technická knižnice (SLTK) .....                                                                                                     | 42 |
| 1.4.2 Funkční části soustavy VTEI .....                                                                                                               | 43 |
| 1.4.3 Aktuální úkoly československé soustavy VTEI .....                                                                                               | 46 |
| 2 ŘÍZENÍ KNIHOVNICTVÍ A VĚDECKÝCH, TECHNICKÝCH<br>A EKONOMICKÝCH INFORMACÍ .....                                                                      | 49 |
| 2.1 Podstatné souvislosti socialistické kulturní revoluce a vědeckotechnické revoluce s rozvojem informační soustavy a jednotné soustavy knihoven ... | 49 |
| 2.1.1 Vliv vědeckotechnické revoluce na rozvoj nové technologie a organizace zpracování a šíření odborných informací .....                            | 53 |
| 2.1.2 Vliv soudobé vědeckotechnické revoluce a socialistické kulturní revoluce na knihovnickou činnost .....                                          | 56 |
| 2.2 Státní kulturní politika a státní vědeckotechnická politika jako východiska pro činnost jednotné soustavy knihoven a soustavy VTEI .....          | 59 |
| 2.2.1 Státní kulturní politika .....                                                                                                                  | 59 |
| 2.2.2 Státní vědeckotechnická politika .....                                                                                                          | 62 |
| 2.3 Postavení vědeckých informací v rámci národohospodářského systému ČSSR .....                                                                      | 66 |

|       |                                                                                                           |     |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 2.4   | Řízení soustavy VTEI a jednotné soustavy knihoven                                                         | 70  |
| 2.4.1 | Řízení soustavy VTEI .....                                                                                | 71  |
| 2.4.2 | Řízení jednotné soustavy knihoven .....                                                                   | 76  |
| 2.5   | Spolupráce a koordinace činnosti mezi soustavou VTEI a jednotnou soustavou knihoven .....                 | 83  |
| 3     | METODICKÉ USMĚRŇOVÁNÍ ČINNOSTI KNIHOVEN A STŘEDISEK VĚDECKÝCH, TECHNICKÝCH A EKONOMICKÝCH INFORMACÍ ..... | 88  |
| 3.1   | Metodické usměrňování činnosti knihoven .....                                                             | 88  |
| 3.1.1 | Cíle a úkoly metodické práce v knihovnictví                                                               | 88  |
| 3.1.2 | Organizace metodické práce v knihovnictví                                                                 | 91  |
| 3.1.3 | Formy a metody metodické práce v knihovnictví .....                                                       | 94  |
| 3.1.4 | Aparát metodického pracoviště .....                                                                       | 96  |
| 3.2   | Metodické usměrňování činnosti středisek VTEI ...                                                         | 97  |
| 3.2.1 | Cíle a úkoly metodické práce v rámci informační soustavy VTEI .....                                       | 97  |
| 3.2.2 | Organizace metodické práce ve VTEI .....                                                                  | 98  |
| 3.2.3 | Obsah a formy metodické práce ve VTEI .....                                                               | 102 |
| 4     | ORGANIZACE KNIHOVNICTVÍ V ZAHRANIČÍ .....                                                                 | 107 |
| 4.1   | Charakteristické rysy knihovnictví v socialistických zemích .....                                         | 107 |
| 4.2   | Organizace knihovnictví v SSSR .....                                                                      | 109 |
| 4.3   | Organizace knihovnictví v ostatních socialistických státech .....                                         | 116 |
| 4.3.1 | Německá demokratická republika .....                                                                      | 116 |
| 4.3.2 | Polská lidová republika .....                                                                             | 120 |
| 4.3.3 | Bulharská lidová republika .....                                                                          | 122 |
| 4.3.4 | Maďarská lidová republika .....                                                                           | 124 |
| 4.3.5 | Rumunská socialistická republika .....                                                                    | 128 |
| 4.3.6 | Ostatní socialistické státy .....                                                                         | 131 |
| 4.4   | Organizace knihovnictví v kapitalistických státech .....                                                  | 132 |
| 4.4.1 | Velká Británie .....                                                                                      | 133 |
| 4.4.2 | Spojené státy americké .....                                                                              | 136 |
| 4.4.3 | Německá spolková republika .....                                                                          | 139 |
| 4.4.4 | Skandinávie (Švédsko, Dánsko, Finsko, Norsko, Island) .....                                               | 141 |
| 4.4.5 | Francie .....                                                                                             | 143 |
| 5     | ORGANIZACE VĚDECKÝCH A TECHNICKÝCH INFORMACÍ V ZAHRANIČÍ .....                                            | 146 |

|       |                                                                                                        |     |
|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 5.1   | Soustavy vědeckých a technických informací v socialistických zemích .....                              | 146 |
| 5.2   | Soustava vědeckých a technických informací v SSSR .....                                                | 147 |
| 5.3   | Soustavy vědeckých a technických informací v ostatních socialistických zemích .....                    | 159 |
| 5.3.1 | Německá demokratická republika .....                                                                   | 159 |
| 5.3.2 | Polská lidová republika .....                                                                          | 161 |
| 5.3.3 | Bulharská lidová republika .....                                                                       | 162 |
| 5.3.4 | Maďarská lidová republika .....                                                                        | 165 |
| 5.3.5 | Rumunská socialistická republika .....                                                                 | 166 |
| 5.3.6 | Socialistická federativní republika Jugoslávie .....                                                   | 167 |
| 5.3.7 | Mongolská lidová republika, Vietnamská socialistická republika, Kubánská socialistická republika ..... | 168 |
| 5.4   | Soustavy vědeckých a technických informací v kapitalistických státech .....                            | 170 |
| 5.4.1 | Velká Británie .....                                                                                   | 171 |
| 5.4.2 | Spojené státy americké .....                                                                           | 173 |
| 5.4.3 | Německá spolková republika .....                                                                       | 176 |
| 5.4.4 | Francie .....                                                                                          | 177 |
| 5.4.5 | Japonsko .....                                                                                         | 178 |
| 5.4.6 | Skandinávie (Švédsko, Dánsko, Norsko, Finsko, Island) .....                                            | 179 |
| 5.4.7 | Itálie .....                                                                                           | 180 |
| 6     | MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE V OBLASTI KNIHOVNICTVÍ A VTEI ..                                                | 182 |
| 6.1   | Formy mezinárodní spolupráce v oblasti knihovnictví a VTEI .....                                       | 182 |
| 6.1.1 | Formy mezinárodní spolupráce v knihovnictví .....                                                      | 182 |
| 6.1.2 | Formy mezinárodní spolupráce v oblasti VTEI .....                                                      | 185 |
| 6.2   | Organizace a metody mezinárodní spolupráce v oblasti knihovnictví a VTEI .....                         | 187 |
| 6.2.1 | Metody a organizace mezinárodní spolupráce v knihovnictví .....                                        | 187 |
| 6.2.2 | Metody a organizace mezinárodní spolupráce v oblasti VTEI .....                                        | 189 |
| 6.3   | Mezinárodní organizace a jejich činnost .....                                                          | 191 |
| 6.4   | Mezinárodní spolupráce socialistických zemí v knihovnictví a ve VTEI .....                             | 198 |
| 6.4.1 | Spolupráce socialistických zemí v knihovnictví .....                                                   | 198 |
| 6.4.2 | Spolupráce socialistických států ve VTEI .....                                                         | 200 |
| 6.5   | Mezinárodní informační systémy .....                                                                   | 203 |
|       | Příloha: Přehled vývoje československé soustavy VTEI .....                                             | 210 |
|       | Seznam nejdůležitější použité literatury .....                                                         | 217 |